

РЕШЕНИЕ

№ 87

гр. Варна, 03.06.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД – ВАРНА, I СЪСТАВ, в публично заседание на седми април през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Янко Д. Янков

Членове: Даниела П. Костова
Светослава Н. Колева

при участието на секретаря Соня Н. Дичева
в присъствието на прокурора Н. Л. Д.
като разгледа докладваното от Светослава Н. Колева Въззивно наказателно дело от общ характер № 20223000600042 по описа за 2022 година

Производството е по реда на глава XXI НПК. Образувано е по протест на прокурор при ОП Варна и въззивна жалба на адвокат Д.В. от АК – Варна - защитник на подсъдимия К. СТ. М., срещу присъда № 76 от 01.12.2021 г., постановена по НОХД № 776/2021 г. по описа на Варненския окръжен съд.

С оспорения съдебен акт подсъдимият М. е признат за виновен в извършване на престъпление по чл.304а НК, тъй като на 28.03.2021г., в гр.Бяла, на кръстовището на ул. „Трифон Милушев“ и ул.“Андрей Премянов“ предложил подкуп-сумата от 100 лева в банкнота с номинал от 100 лева, с № АЕ 4697477 на полицейски орган - М.М.М., на длъжност „старши полицаи“ в група „Охрана на държавната граница“ от Гранично полицейско управление - Варна към Регионална дирекция „Гранична полиция“ - Бургас, за да не извърши действие по служба - да осигури присъствието му до пристигане на извикания екип на сектор „Пътна полиция“ при Четвърто РУ ОД на МВР-Варна, за да бъде довършена извършващата му се полицейска проверка като водач на моторно превозно средство - л.а „Ауди“ с рег. № В 3997ВС - по отношение употреба на алкохол и управление на МПС без СУМПС, за което при условията на чл.54 от НК му е било наложено наказание „Лишаване от свобода“ за срок от шест месеца и „Глоба“ в размер на 1 500 лева; по реда на чл.66 ал.1 от НК изпълнението на наказанието „Лишаване от свобода“ е било отложено с изпитателен срок от три години.

С присъдата е постановено отнемане в полза на държавата на предмета на престъплението – горепосочените две банкноти. Съдът е възложил върху

подсъдимия заплащането на сторените по делото разноски.

С въззивната жалба и допълнението към нея се изразява недоволство от осъдителната присъда. Наведени са доводи за допуснати съществени процесуални нарушения, изразяващи се в: противоречие между правните изводи на съда, изложени в мотивите и тези в присъдата относно квалификацията на деянието; отсъствие на доказателствен анализ досежно значимите обстоятелства; основаване на фактическите изводи на предположения, доколкото били кредитирани единствено показанията на полицейските служители и игнориране на други гласни доказателства – показанията на св.И.. На следващо място се твърди, че свидетелите М. и И. не са имали правомощия да извършват проверки за нарушения по ЗДвП и като гранични полицаи те нямали нормативно определено задължение да осигурят присъствието на водача до пристигане на компетентните органи. Затова според защитата, дори подс.М. да е дал 100 лева на полицаите, това поведение не може да се квалифицира като насочено да ги мотивира да не изпълнят свое задължение, т.е. не е налице подкуп. Според защитата служителите на Гранична полиция не можели да изискват представяне на СУМПС, тъй като това било предвидено в чл.100 ал.1, т.1 от ЗДвП, а те правомощия да извършват проверки по този закон нямали.

Защитата поддържа необоснованост на съдебния акт, тъй като съдът кредитирал едностранно и превратно доказателствените материали и така приел неправилно фактите. Защитникът определя присъдата и като явно несправедлива. Отправената към тази инстанция претенция е за отмяна на съдебния акт и постановяване на нов, с оправдателен характер. Алтернативно – за връщане на делото за ново разглеждане от друг съдебен състав или за намаляване на наказанието.

Във въззивния протест се излагат оплаквания единствено за заниженост на наложените на подс.М. наказания „Лишаване от свобода“ и „Глоба“. Иска се тяхното увеличаване над средния размер.

В проведеното публично съдебно заседание пред Варненския апелативен съд страните поддържат неизменни позициите си .

В хода на съдебните прения прокурорът от въззивната прокуратура поддържа изцяло протеста на ВОП, ведно с допълнителните съображения към него. По отношение на въззивната жалба становището му е, че не са налице основания за нейното уважаване.

Защитникът на подсъдимия – адвокат Д. Х., поддържа отправените с въззивната жалба и допълнението искания по изложените в тях съображения.

Изразявайки личната си позиция, подсъдимият М. поддържа казаното от защитника му, без да го допълва.

В предоставената му последна дума подсъдимият заявява, че е невинен и претендира за оправдаване.

След като прецени изложените в жалбата и допълнението към нея доводи,

становищата на страните и провери изцяло правилността на обжалвания съдебен акт, Варненският апелативен съд намери за установено следното:

На първо място следва да бъдат разгледани доводите на защитата за наличие на съществени процесуални нарушения. Това се обуславя от обстоятелството, че евентуални допуснати от първата инстанция съществени процесуални нарушения в принципен план биха инвокирали ново първоинстанционно разглеждане на делото, което пък от своя страна прави безпредметна въззивната проверка по съществото на обвинението.

На следващо място е необходимо да се отбележи, че процесуалните нарушения, свързани със събирането и оценката на доказателствения материал са от категорията на отстранимите от въззивния съд и затова не могат да съставляват основание за връщане на делото за ново разглеждане в първата инстанция. В конкретния случай, основните оплаквания във въззивната жалба се основават именно на твърдения за пороци в доказателствената дейност на първостепенния съд. Обсъждането им намира израз по-нататък в изложението, а тук следва да се обсъди единствено възражението за противоречие между диспозитива на присъдата и мотивите към нея, тъй като нарушение от такова естество по правило е годно да обуслови отмяна на акта на самостоятелно основание.

Във въззивната жалба се поддържа, че съдът с атакуваната присъда е признал подс.М. за виновен в осъществяване на престъпление по чл.304а от НК, а в мотивите си бил приел, че квалификацията на деянието е по чл.304а, вр.чл.304 ал.1 от НК, като за защитата не били ясни причините да се приеме тази „друга“ квалификация. Прочитът на мотивите потвърждава основателността на заявеното от адв.Д. Х., че ВОС от правна страна е посочил, че К.М. е осъществил от обективна и субективна страна състава на чл.304а, вр.чл.304, ал.1 от НК. Не може да бъде споделено обаче разбирането, че се касае за друго престъпление, различно от онова за което подс.М. е бил признат за виновен с присъдата. Както посочва и прокурорът в пледоарията си по съществото на делото, текстът на чл.304а от НК се съотнася към този по чл.304 от НК като специален към общ. В диспозицията на чл.304 ал.1 от НК са дефинирани изпълнителните деяния, обективните и субективните белези на основния състав на престъплението активен подкуп. Чл.304а от НК от своя страна урежда квалифицирани хипотези на активния подкуп с оглед особените качества на длъжностното лице, на което се въздейства. Затова и привръзката на чл.304а от НК с ал.1 на чл.304 от НК не променя по никакъв начин нито квалификацията на деянието, нито неговата наказуемост.

В заключение, ВАпС намира, че не е налице твърдяното противоречие между диспозитив и мотиви; мотивите отговарят изцяло на изискването за съдържанието им. Съдът е изразил ясно и недвусмислено вътрешното си убеждение. Посочил е кои факти приема за установени и защо. Направил е анализ на доказателствата, като е отразил кои кредитира и кои – не, както и защо. Отговорил е на доводите и възраженията на страните, обсъждайки ги

изчерпателно. Следователно, процесът на формиране на волята му е обективно проследим и може да бъде проверен.

Първостепенният съд е провел съдебно следствие, в което е положил дължимата грижа да събере и провери възможните доказателствени източници за разкриване на обективната истина по делото.

ВОС е извлякъл относимата фактология по делото, обсъждайки следните доказателства:

- гласни такива - обясненията на подсъдимия (кредитирани частично), депозирани в хода на съдебното следствие показания на свидетелите М.М., Пл.И., Н.Р., А.А., П.П., Д.А. и В.А., дадени пред съда и тези на свид. М.М. и П.П. приобщени чрез прочитане по реда на чл.281 ал.1 т.1 и чл.281 ал.4 вр. ал.1 т.2 НПК. Съдът е подложил на анализ и показанията на св.И., но е отказал да кредитира твърдението ѝ за отрицателния факт, че подсъдимият не е предлагал пари на свид. М.М.. Първоинстанционният съд не е сторил това декларативно, а е изложил логични аргументи защо намира тези показания за изолирани;
- заключението на назначената съдебно графическа експертиза, установила истинността на банкнота на Република България с номинал 100 лева № АЕ 4697477;
- писмените източници – протокол за доброволно предаване, Актове за встъпване в длъжност, длъжностни характеристики, протоколи за ежедневни инструктажи, справка за съдимост и др.

Затова, и след собствен анализ на събраните доказателствени материали, въззивният съд на свой ред намери, че следва да възприеме за установени фактите по идентичен начин без да се налага внасянето на корекции в тях. Така ВАпС също споделя за установено следното от фактическа страна:

На 28.03.2021г. свидетелите М. М. и П. И. - служители на ГПУ Варна при РДГП Бургас, били разпределени да изпълняват служебните си задължения на главен път Е-87 Бургас- Варна по график от 20.30ч. до 23.00ч. Възложено им било да изградят КПП на кръстовището на ул. „Трифон Милушев“ и ул. „Андрей Премянов“ в гр.Бяла, Варненска обл., което и те сторили. Ръководител на екипа бил свид. М., който изпълнявал длъжността „старши полицаи“ в група „Охрана на държавната граница" от Гранично полицейско управление - Варна към Регионална дирекция „Гранична полиция" - Бургас, а св. П. И. бил водач на служебния им автомобил - джип „Ланд Роувър" с рег. № А1786 КР. Този автомобил свидетелите били установили на асфалтирания тротоар в посока Варна, с предна част насочена срещу посоката на движение. Мястото, където бил паркиран служебния автомобил било осветено и от там се виждали фаровете на идващите от Бургас автомобили. Времето било дъждовно.

На полицейските служители било възложено да извършват проверки на пътни превозни средства движещи се от Бургас за Варна, отговарящи на профила на риска, формулиран в ежедневен инструктаж рег.№ 6100р-

28.3.2021г. на Регионална дирекция „Гранична полиция“ Бургас, Гранично полицейско поделение Варна (л.66 дп). Полицейските служители следвало да проверяват за нелегални мигранти, контрабандни акцизни стоки и други. За целта извършвали проверка на автомобилите, проверка на лицата в тях и съответно справки в АИС МВР за всяко проверено лице и автомобил.

Около 22.00 часа същата вечер свид. М. забелязал фарове на приближаващ автомобил и подал сигнал за спиране със стоп палка и фенер, като посочил и мястото за спиране. Автомобилът не спрял веднага на подадения сигнал, продължил да се движи като намалил скоростта и след като изминал 30 - 40 м. спрял. Свидетелят М. отишъл до него и установил, че това е л.а. „Ауди 80“ с рег. № В 3997 ВС. Свидетелят се представил на водача и поискал да му бъдат представени всички документи. Водач на л.а. бил подс.М., а до него на предна дясна седалка седяла снаха му - свид.А. И.. Подсъдимият се обърнал към св. М. по име, като му казал: „Бат Миро, не ме ли позна, нали знаеш, че нямам книжка?“. Тогава свидетелят М. го поканил да го придружи до служебния автомобил. Докато вървели на М. направило впечатление, че М. залита и говори заваляно. Подсъдимият извадил личната си карта и я подал на свид. М., който я дал на св. П. И., за да извърши справка. През това време М. продължил да говори на св. М.: „Пускай ме, защо се заяждаш?“

Тъй като М. лъхал на алкохол и видимо бил в нетрезво състояние и след като установил самоличността му, свидетелят П. И. се свързал с оперативния дежурен при ГПУ Варна - св.Н. Р.. На него свид. М. докладвал, че е спрял неспособен водач със съмнения за употреба на алкохол и поискал съдействие от екип на Пътна полиция при Четвърто РУ Варна, тъй като служителите на ГПУ нямали правомощия да установяват нарушения по ЗДвП. Свидетелите М. и И. следвало само да осигурят присъствието на нарушителя, докато дойдат служителите на Пътна полиция. Междувременно подсъдимият К.М. увещавал свидетеля М. да го пусне, като казвал, „Какво, ще се издигаш в службата ли, ще растеш ли от сега нататък?“. Личната карта на св.А. И. също била предоставена от подсъдимия и проверена. Данните на тези и на всички други проверени лица полицейските служители вписали в отчета за извършени проверки на лица и ППС от ГПН 345.

Докато изчаквали пристигането на екип на ПП, свид. М.М. се намирал заедно с подсъдимия до задната дясна врата на служебния автомобил, а св. П. И. седял вътре в него, на мястото на водача и въвеждал данните в таблета за справки. Прозорецът на служебния автомобил бил отворен. Подсъдимият М. протегнал към свид. М. дясната си ръка, в която държал една банкнота от 100 лева и му казал „Айде вземи я и ме пускай“. Св.М. веднага извикал на колегата си св. П. И., че М. му предлага подкуп и че по този повод ще го задържи. Св. М. хванал дясната ръка на подс.М., с която той държал парите и се опитал да я извие зад гърба му, но М. успял да прехвърли банкнотата в лявата си ръка и я прибрал в горния ляв джоб на панталона си. Свид. М. не видял какво се е случило с банкнотата и помислил, че е паднала на земята,

докато му слагал белезници на дясната ръка.

Свид. П. И. от своя страна, като чул колегата си да казва „Пари ли ми предлагаш, ще те задържа“ погледнал в огледалото и видял, че М. държи дясната ръка на подсъдимия, а с другата изважда белезниците. За това И. веднага излязъл от служебния автомобил и се включил в задържането, като хванал лявата ръка на подс.М., извил я зад гърба му и така помогнал да му бъдат поставени белезниците.

Тъй като полицейските служители не намерили банкнотата на земята, св. М. извършил обиск на подс М.. В предния горен ляв джоб на панталона му намерил сгъната, намачкана банкнотата с номинал 100 лв. с № АЕ 4697477. В долния ляв каргоджоб на панталона му намерил кафяво портмоне с една банкнота от 20 лв. и една банкнота от 2 лв., както и други вещи, които били подробно описани в протокол за личен обиск от 28.03.2021г. (л.62 дп). На основание чл.72, ал.1 т.2 от ЗМВР била издадена Заповед рег.№ 01/660033-04/29.03.2021 г., с която К. СТ. М. бил задържан за 24 ч., считано от 28.03.2021 г., 22.00 ч. (л.63 дп). Като основание за задържането е посочено – „чл.304а от НК – подал банкнота от 100 лв., за да не изпълня служебните си задължения по служба“.

Свид. А. И. като видяла, че слагат белезници на свекъра ѝ започнала да вика да го пуснат и да дърпа свид. М.. Подс. М. ѝ казал да отиде да извика свекърва си и И. тръгнала към дома им.

След задържането свид. М.М. веднага се обадил на оперативния дежурен - св. Н. Р., и докладвал за случилото се. Първи на местопроизшествието за съдействие на служителите от Гранична полиция пристигнал екип на Четвърто РУ от „Охрана на обществения ред" - свидетелите П.П. и Д. А., на които св. М. също подробно разказал за случилото се. Дошъл и дежурен екип по автоконтрол от Четвърто РУ - свидетелите А. А. и В. А.. Пред тях подсъдимият М. категорично отказал да бъде тестван за употреба на алкохол, отказал и получаването на талон за изследване на кръвна проба № 0022534. От направена справка в АИС на МВР било установено, че подс.М. никога не е притежавал СУМПС и съответно бил неправопособен водач. Били съставени два акта за установените административни нарушения: № 377501 за нарушение по чл.150 от ЗДвП и № 377502 за нарушение по чл.174 ал.3 т. 1 от ЗДвП .

С протокол от 29.03.2021г. банкнотата с номинал 100 лв. с № АЕ 4697477 била предадена от М. М. на водещия разследването (л.59 дп).

От заключението на съдебно графическата експертиза, приета по делото се установява, че изследваната банкнота на Република България с номинал 100 лв. и № АЕ 4697477 е истинска.

От справката за съдимост на К. СТ. М. е видно, че към момента на инкриминираното деяние е неосъждан, предвид настъпилата абсолютна реабилитация по чл.88а от НК.

Както вече бе отбелязано по-горе, ВАпС споделя горната фактическа

обстановка. Доказателствата са обсъдени в пълнота от предната инстанция, изпълнила задължението си да посочи кои факти приема за установени и защо, кои доказателства кредитира и кои не и защо, както и да отговори на доводите в тази връзка.

Обосновано са кредитирани от първоинстанционния съд свидетелските показания на полицейските служители. Проследени поотделно, от една страна, и в тяхната съвкупност – от друга, те пресъздават напълно еднопосочно идентична по съдържание фактическа обстановка. Синхронният разказ на свидетелите не е достатъчна причина да се кредитира казаното от тях. И първоинстанционният съд не се е ограничил с подобна констатация, а е изследвал внимателно предоставените сведения, за да оцени вътрелогичната им устойчивост и достоверност.

Подсъдимият и неговата защита оспорват един фактологичен момент – предлагал ли е подс.М. на полицейския служител М. М. 100 лева, за да го „пусне“. Както е отбелязано в мотивите на проверяваната присъда, показанията на свидетелите М.М. и Пл.И. са напълно синхронни по отношение на факта, че подсъдимият е молел да бъде пуснат и след това е предложил парите. В тази им част те се подкрепят от показанията и на свидетеля Н.Р., А.А., П.П., Д.А. и В.А., които са били уведомени незабавно за предложение подкуп. Показанията и на свид. Ант. И. също обективират информация, че свекърът ѝ се молел на полица М. да го пусне. Заявеното от М. се потвърждава и от обстоятелството, че при извършения личен обиск на подс.М. в един от джобовете на панталона му е открита и намачкана 100 левова банкнота, отразено в протокола от 28.03.2021 г.(л.62). Въззивният съд, също както е сторил и първоинстанционният, счита, че следва да кредитира именно показанията на тази група свидетели, за сметка на обясненията на подсъдимия, който заявява, че свид.М. имал стара вражда с него и само заради това той спрял колата му и после го задържал, под предлог че му е предложил 100 лв.

Този довод е стоял на вниманието и на първата инстанция и тя го е отхвърлила мотивирано. В допълнение следва да се посочи, че по същество възражението следва да се разглежда като оплакване за полицейска провокация /entrapment или police incitement/. Принципните положения за това какво е полицейската провокация се съдържат основно в практиката на Европейския съд за правата на човека. В решението *Bannikova v. Russia* е дадена дефиницията на това понятие и е разработен т.нар. материалноправен тест (Substantive test of incitement) за разграничаване на полицейската провокация от легитимните способности за разследване, чиито резултати могат да бъдат годна доказателствена основа за постнаволяне на съдебен атк. Този подход е възприет и в Решение № 189 от 3.02.2015 г. на ВКС по н. д. № 515/2014 г., II н. о., НК.

Съобразно дадената дефиниция, възприета и в решението *Bannikova v. Russia* "Полицейска провокация е налице, когато служителите - от

специалните служби или лица, действащи под техни инструкции, не се ограничават да разследват криминалната дейност по пасивен по същността си начин, а прилагат такова въздействие върху субекта, че го предизвикват/склоняват да извърши престъпление, което той не би извършил, за да стане възможно събирането на доказателства за извършването му и да бъде повдигнато обвинение."

Първата стъпка при възражение за полицейска провокация, която съда следва да предприеме, съобразно посочения материалноправен тест, е да прецени дали разследването е било пасивно, т.е. дали деянието би било извършено и без намесата на полицейските органи. В конкретния случай анализът на фактите налага положителен отговор – лекият автомобил, управляван от въззивника е бил спрял на случаен принцип от св.М., който предприел проверка на самоличността на водача и пътнищата; подс.Мачев сам е заявил, че няма книжка и молел полицейските органи да го „пуснат“, т.е. да преустановят проверката и да му позволят да потегли с л.а., защото е бил наясно, че поведението му неправомерно. Освен това подсъдимият е бил наясно, че е управлявал л.а. след употреба на алкохол. Действията, предприети от М. се изчерпват със спиране на случаен л.а. в тъмната част на денонощието и предприемане на проверка за установяване самоличността и правоспособността на водача. По никакъв начин върху личността на М. не е било оказвано въздействие от страна на полицейските власти, нито преди деянието, нито по време на самото му осъществяване. Подсъдимият нито е бил увещаван да даде дар, нито пък е заявявал отказ или страхове, които да се е налагало да бъдат преодолявани от когото и да било.

Същевременно на подс.М. в хода на проведеното наказателно производство – както на досъдебната фаза, така и в съдебно следствие пред ВОС е била осигурена възможността да се запознае с всички детайли по разследването, да постави въпросите си лично към св.М. и другите полицейски служители. Това е било извършено в рамките на състезателна процедура при спазване равенството на страните, като подсъдимият е разполагал и се е възползвал от възможността да оспори всички данни за причините и целите на „операцията“, начина на провеждането ѝ, както и за характера и степента на полицейското участие, да поиска събиране на доказателства и непосредствен разпит на участниците в операцията. Анализирайки всеобхватно събраната информация настоящият състав на ВАпС намира недвусмислено, че в конкретния случай няма полицейска провокация респ. не е било допуснато нарушение по чл.6 (1) от ЕКПЧ, защото действията на полицейските органи в нито един момент не са надхвърлили пасивното разследване и не са преминали в провокация към престъпление.

Изложеното по-горе дава основание на ВАпС да отхвърли възражението на защитата за наличие на полицейска провокация и мотивира кредитирането с доверие на показанията на коментираните по-горе свидетели, като достоверни, логични и взаимно допълващи се.

Аргументът на защитата, че служителите на ГПН не разполагат с компетентност да извършват проверки за спазване правилата на ЗДвП е напълно основателен и споделен и от въззивния съд. Това обаче не води до изводите, развити в допълнението на въззивната жалба и поддържани в с.з., за неправомерност на действията на св.М. и И.. Безспорно двамата свидетели като служители на гранична полиция нямат компетентност нито да започнат административно наказателно производство за нарушение по ЗДвП, нито могат да разследват евентуално престъпление по НК (такива по чл.343б и чл.343в от НК). На тях обаче като полицейски служители са им възложени от ЗМВР (чл.6) контролни и превантивни функции. Обществено задължени да уведомят незабавно орган на досъдебното производство или друг държавен орган за осъществено престъпление от общ характер са всички граждани. Това морално и обществено задължение е установено в чл.205, ал.1 от НПК. Ал. 2 на същия текст вменява на длъжностните лице, узнали за извършено престъпление от общ характер, не само задължение за незабавно уведомяване на органа на досъдебното производство, но и задължение да вземат необходимите мерки за запазване на обстановката и данните за престъплението. По-детайлна уредба на това задължение за служителите на гранична полиция се съдържа в Инstrukция № 8121з-1244 от 14 октомври 2015 г. за наблюдението на държавната граница на република България, специфичната охранителна дейност за участие в мерките за постигане на летищна сигурност в обществените зони и периметъра на летищата и прилага. Чл.81 (1) предвижда при получен сигнал за извършено престъпление, ГПН следва да извършват следното:

1. изясняват мястото и времето на извършване на деянието;
2. установяват:
  - а) данни за извършителя (заподозрения) и неговите отличителни белези;
  - б) състоянието на пострадалите и оказаната им помощ;
  - в) наличието на свидетели;
  - г) данни за лицето, съобщило за престъплението;
3. докладват събраните данни по случая на оперативния дежурен и действат съобразно неговите разпореждания.

(2) На местопрестъплението ГПН са длъжни:

1. да вземат мерки за пресичане на престъплението;
2. да докладват на оперативния дежурен и да изпълнят получените указания;
3. да окажат помощ на пострадалите;
4. да установят свидетели;
5. да запазят местопрестъплението и различните видове следи, като се съобразят с метеорологичните условия и специфичните условия на терена.

В заключение - въззивният съд намира, че свидетелите М. и И. на инкриминираната дата са действали в рамките на своите правомощия и предложеният от подс.М. дар е бил насочен да мотивира св.М. да не изпълни свое задължение по служба и да „пусне“ подсъдимия.

В обобщение - преценката на предната инстанция относно доказателствата, установяващи релевантната фактология, намира изцяло подкрепата на въззивната. Оплакването за необоснованост не се приема за основателно.

При правилно установените въз основа на всеобхватен и пълноценен доказателствен анализ факти, контролираната инстанция е достигнала до закономерни и обосновани правни изводи, в пълно съответствие с материалния закон.

С осъщественото от него деяние подсъдимият е изпълнил състава на престъплението, за което е предаден на съд - по чл. 304а, предл. 3, вр. чл. 304, ал.1, предл.1 НК, тъй като на инкриминираните място и време е предложил подкуп на полицейски орган. Както вече бе посочено, разпоредбата на чл.304а НК урежда квалифициран състав на основния за подкуп, визиран в нормата на чл.304 НК. Активният подкуп, в разглежданата в този казус разновидност, е бил осъществен чрез предлагане на наследващ се дар, за да не извърши полицейският орган действие по служба.

Изпълнителното деяние е осъществено чрез действията на подсъдимия М., изразили се в предлагането на паричната сума от 100 лева на свидетеля М. М..

Лицето, на което е предложен дарът притежава качеството на "полицейски орган", тъй като М. е служител, назначен на полицейската длъжност "старши полицай" в група "Охрана на държавата граница" от ГПУ-Варна към РД „ГП“-Бургас при ГД „ГП“-МВР. В това свое качество той е разполагал с правомощия, произтичащи от закона и от длъжностната му характеристика, да извършва проверки на преминаващите през изграденото в гр.Бяла, Варненска обл. КПП лица и превозни средства, да осъществява контрол по спазването на граничния режим, а при констатирани нарушения, извън неговата компетентност, да уведоми компетентните органи и да запази местопроизшествието, вкл. и чрез осигуряване на присъствието на евентуалния деец. Извършването на тази дейност съставлява "действие по служба" по смисъла на чл. 304, ал. 1 НК.

Дарът е бил даден от подсъдимия при наличие на функционална връзка между извършването на това действие и целеното бездействие от страна на полицейския орган - да не осъществи необходимия контрол и да пропусне подсъдимия въпреки неговото противоправно поведение – управление на МПС без правоспособност и след употреба на алкохол, и за което да не бъдат уведомени други компетентни органи, тоест да не извърши действие по служба.

От субективна страна подсъдимият е действал умишлено при форма на

вината пряк умисъл. Той е съзнавал общественотоопасния характер на деянието (това, че предлагането на подкуп на полицейски орган, за да бъде мотивиран последният да пропусне извършването на действие по служба е забранено и наказуемо престъпно деяние), предвиждал е настъпването на общественотоопасните последици и е искал, пряко е целял тяхното настъпване.

В интелектуалния аспект на умисъла на подсъдимия е било включено знанието на всички фактически обстоятелства от престъпния състав, под който се подвежда поведението му. Съзнавал е, че предлага дар по смисъла на закона, че го дава на полицейски орган, действащ по служба и че дава същия дар, за да не бъде извършено действие по служба.

Следователно, поведението на подсъдимия М. изпълва всички съставомерни признаци от обективната и субективна страна на престъплението, за което е признат за виновен с присъдата.

Апелативният съд намира за неоснователен и довода за явна несправедливост на наложените наказания. При тяхната индивидуализация ВОС е приел, че по делото не се установяват отегчаващи отговорността обстоятелства, извън завишената обществена опасност на деянието, отчетена от законодателя чрез въвеждането на квалифицирания състав на чл.304а НК. Като смекчаващ фактор е отчел чистото съдебно минало на дееца и ниската стойност на предмета на престъплението. При тези данни е отмерил санкцията в условията на чл.54 НК. Настоящият съдебен състав се солидаризира с това виждане и на свой ред не съзира основания за влошаване положението на подсъдимия М., така както се претендира с въззивния протест. Публичното обвинение счита, че личността на въззивника разкрива завишена степен на обществена опасност, тъй като е неграмотен, без образование, което изключвало възможността той да се сдобие със свидетелство за правоуправление; според прокуратурата подс.М. предварително бил подготвил 100 левовата банкнота, за да се „справи“ със ситуацията, въпреки че тази сума не била съответна на неговото финансово състояние; според прокуратурата подс.М. години наред не бил санкциониран за управление на МПС без необходимата правоспособност, защото е използвал аналогичен начин за „справяне“ с този проблем; в протеста се настоява, че упоритото отричане на вината от подс.М. също следва да бъде отчетено като отегчаващо отговорността му обстоятелство.

Безспорно К.М. е малограмотен (завършил 2 клас) и принадлежи към различна от българската етническа група по произход, но тези особености на неговата личност не могат да бъдат ценени в негов ущърб, тъй като това би било проява на дискриминация. В чл.6, ал.2 от КРБ е прокламирано, че всички граждани са равни пред закона и се обявяват за недопустими каквито и да било ограничения на правата или привилегии, основани на раса, народност, етническа принадлежност, пол, произход, религия, образование, убеждения, политическа принадлежност, лично и обществено положение или имуществено състояние. Всички аргументи, свързани с някаква

предварителна подготовка на М. да се сдобие с банкнота от 100 лева, която да ползва за предлагане на подкуп, имат характер на предположения, тъй като са лишени от каквато й да била доказателствена основа.

На следващо място, въззивната инстанция намира, че отказът на подс.К.М. да признае вината си, също не може да доведе до неговото по-неблагоприятно третиране, тъй като никой няма задължение да съдейства за собственото си уличаване в престъпление, вкл. и чрез самопризнание – чл.103, ал.2 от НК. Нещо повече, законът изрично постановява, че не може да се правят изводи във вреда на обвиняемия, поради това, че не е дал или отказва да даде обяснения или не е доказал възраженията си – чл.103, ал.3 от НПК.

С оглед пълнота на аргументацията, въззивният съд намира за необходимо да отрази, че споделя като правилно приетото от първоинстанционния съд, че ефективното изтърпяване на наказанието „Лишаване от свобода“ не е условие за постигане целите на специалната и генералната превенция в този случай. Абсолютно изискуемите предпоставки, уредени в чл.66, ал. 1 НК, са налице, а при обсъждането на втората група предпоставки, подлежаща на конкретна преценка, съдебният състав споделя извода, че подсъдимият може да бъде поправен и без да изтърпи ефективно наказанието „Лишаване от свобода“. Отлагането му за срок от три години, в рамките на който подсъдимият М. ще разполага с възможност да осмисли своето поведение и да преформулира нагласите си към спазване на установения ред, се определя като достатъчно ефективно разрешение. Същевременно – опасението от активизиране на наказанието в случай на противоправно поведение в рамките на изпитателния срок ще е достатъчен стимул за подсъдимия да се въздържа от подобни прояви и така напълно успешно ще се постигне и третата от целите на специалната превенция.

По убеждение на настоящия съдебен състав размерът на кумулативно предвидената глоба също се явява справедлив и съобразен с данните за степента на обществената опасност на конкретното престъпление и тези на дееца, с оглед на което не се налага коригиране размера и на санкцията от 1500 лева.

Предметът на престъплението е отнет в полза на държавата в пълно съответствие с предвидения императивен ред в разпоредбата на чл. 307а НК, поради което присъдата е правилна и в тази ѝ част.

При осъществяването, освен по доводите, пълна проверка на обжалваната присъда, въззивният съд не установи допускането на съществени процесуални нарушения в съдебната и досъдебната фаза. Присъдата следва да бъде потвърдена като правилна.

С оглед изложеното и на основание чл.338 НПК, Варненският апелативен съд

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА присъда № 76 от 01.12.2021 г., постановена по НОХД № 776/2021 г. по описа на Варненския окръжен съд.

Решението подлежи на обжалване пред ВКС на РБ в 15-дневен срок от съобщаването на страните.

Препис от решението да се връчи на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____